

TURATO, Darko, arhitekt (Omišalj, 18. VI. 1935). Studij arhitekture završio u Zagrebu 1962. Radi u Građevno-projektnom zavodu u Rijeci. Pretežno projektira ugostiteljsko-turističke objekte i stambena naselja. U turističkom naselju Ad Turres u Crikvenici (1970) vješto oblikuje krovne plohe važne za jadransko podneblje te rabi tradicionalni materijal (kamen); hotel »Selce« u Selcu (1985) projektira u duhu mediteranske arhitekture, sa sretno izabranim modularnim odnosima na vanjštini i u unutrašnjosti.

Projektirao dogradnju i preuređenje hotela »Miramare« u Crikvenici (1987). Autor je stambenih nizova u Bakru (1977), Sv. Lucije u Kostreni (1977), u Omišlju (1979), te stambeno-poslovnoga centra i autobusnoga kompleksa u Novom Vinodolskom (1994).

LIT.: A. Pasinović, Tri laste čine proljeće, Vjesnik, 5. X. 1971. — Ista, Aktualni trenutak arhitekture SR Hrvatske, Sintesa, 1971, 21–22. — Arhitektura 70-ih godina u Hrvatskoj, 17. Zagrebački salon (katalog), Zagreb 1980. Ra. Mat.

TURČIĆ, Ksenija, slikarica (Zagreb, 6. II. 1963). Diplomirala na Akademiji u Zagrebu 1988. Radi prostorne instalacije (*Bez naslova*, 1989; *Intimni naslov: Fin de siècle*, 1990; *Expatio*, 1993; *Do ut des*, 1995), u kojima umnažanjem u prostoru i igrom s perspektivom jedinstvenu sliku rastvara u niz lebdećih predmeta. — Samostalno je izlagala u Zagrebu (1988, 1989, 1990, 1993, 1995).

LIT.: L. Kovač, Teritorij (katalog), Zagreb 1992. — N. Beroš, Expatio (katalog), Zagreb 1993. — M. Lučić, »Do ut des« — instalacije (katalog), Zagreb 1995. V. G. Č.

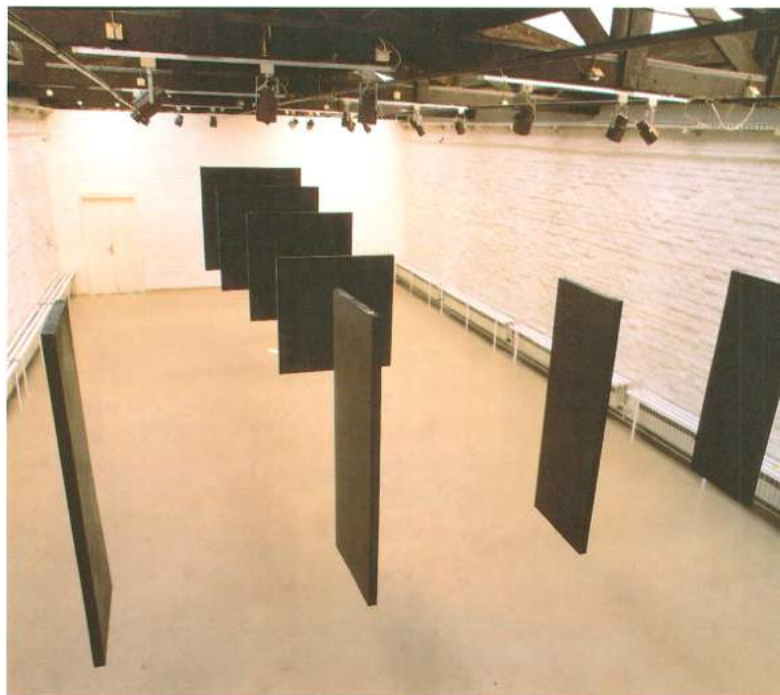
TUREN → GORICA SVETOJANSKA

TURINA, Drago, scenograf (Virje, 6. V. 1943). Kazališne scenografije radi od 1965. pretežno za zagrebačka kazališta, najprije studentska, potom Teatar ITD (A. Šoljan, *Dioklecijanova palača*, 1969), HNK (W. Shakespeare, *Timon Atenjanin*, 1973; R. Marinković, *Kiklop*, 1976; W. A. Mozart, *Figarova svadba*, 1991), Dramsko kazalište Gavella (P. Shaffer, *Amadeus*, 1981; W. Shakespeare, *San ivanjske noći*, 1984) i Zagrebačko kazalište mladih te za kazališta u Dubrovniku, Splitu i Osijeku. Scenski prostor oblikuje u likovni predmet nerazdvojitiv od cjeline predstave. Njegovi su radovi uvršteni u monografije svjetske scenografije (R. Hainaux i N. Leclercq, *Stage Design Throughout the World*, 1970–75, Bruxelles, London 1976) i važne stručne časopise (*Theatre Crafts*, siječanj 1984). Na filmu djeluje od 1971 (*Mirisi, zlato i tamjan* A. Babaje, 1971; *Izbavitelj* K. Papića, 1976).

LIT.: T. Kožarić, Univerzalna slika svijeta, u pohvalu scenografu, LL, 1973, 2–3. — Repertoar hrvatskih kazališta, 1840–1860–1980, I. i II, Zagreb 1990. V. Fo.

TURINA, Vladimir, arhitekt (Banja Luka, 6. II. 1913 — Zagreb, 22. X. 1968). Diplomirao na Tehničkome fakultetu u Zagrebu 1936. Od 1946. predavač, a potom profesor na Arhitektonskome fakultetu u Zagrebu. God. 1964. predavao na sveučilištu Charlottenburg u Berlinu te vodio seminar za arhitekturu na Internationale Sommerakademie für bildende Kunst. — Njegova arhitektonska ostvarenja, riješena u duhu funkcionalističkih principa, odlikuju se individualnim pristupom arhitektonskom zadatku. Istaknuo se svojim studijskim rješenjima kazališnih zgrada i originalnim zamislima u oblikovanju. Realizirani su mu projekti za vlastitu vilu u Jurjevskoj ul. 60 (1939), stadion u Maksimiru (1946–62), stambenu zgradu u Križanićevoj ul. (1955–57) te Centar za zaštitu majke i djeteta u Klaićevoj ul. (1956) — u Zagrebu. Sudjelovao je na mnogobrojnim natječajima od kojih su važni oni za zgradu primorske banovine u Splitu (1937, s N. Despotom i V. Vrbanićem); Obrtnu komoru u Zagrebu (III. nagrada, 1937); zgradu uprave monopola (II. nagrada, 1938), palaču »Albanija« (otkup, 1938) i Državnu operu (I. nagrada, 1940, s H. Gottwaldom) — u Beogradu; Sveučilišnu kliniku na Šalati (I. nagrada, 1941, sa Z. Tišinom), športski park na Savi (II. nagrada, 1941) — u Zagrebu; stadion na Banjici (I. nagrada, 1947) i zgradu CK (otkup, 1947) — u Beogradu; civilno uzletište u Botincu kraj Zagreba (1948); plivalište u Rijeci (1949); neboder u Ilici 1 (IV. nagrada, 1954), urbanistički plan središta Zagreba (1958), upravnu zgradu Zagrebačkog velesajma (I. nagrada, 1962) — u Zagrebu; opću bolnicu u Mostaru (1962), kazalište u Zenici (1963). — Piše o problemima arhitekture i urbanizma ističući humanističku koncepciju prostora nasuprot uniformnoj i serijskoj arhitektonskoj produkciji. Svoje projekte izlagao u Zagrebu 1950. i 1956; sudjelovao na izložbama športske arhitekture u Londonu 1948, Stockholmu 1949, Helsinkiju 1952, na IV. bijenalu u São Paulu 1957. i XI. trijenalu u Milanu 1957.

BIBL.: O novom tipu suvremenog kazališta, Građevinski vjesnik, 1940, 4 i 5; Izgradnja Sveučilišnih klinika. Nekoliko sugestija povodom natječaja, Tehnički vjesnik, 1941, 7–12;



K. TURČIĆ, *Expatio*

Stadion u arhitekturi, Arhitektura, 1947–48, 4–6; *Ideas and proposals for a new sporting architecture*, Zagreb 1949; *Postoje li u arhitekturi autorska prava*, Telegram, 8. III. 1963; *Humanizam i antihumanizam novovjekog urbanizma*, ibid., 22. III. 1963; *Sudar dviju sudbina*, ibid., 29. III. 1963; *Eventualno ka cilju*, ibid., 12. IV. 1963.

LIT.: R. Nikšić, Uz izložbu arhitekta Vladimira Turina, Arhitektura, 1957, 1–6. — N. Segvić, Teška adaptacija istinski stvaralačke ličnosti, Vjesnik, 29. X. 1968. — R. Nikšić, In memoriam Vladimir Turina 1913–1968, Telegram, 1. XI. 1968. — M. Vodička, Vladimir Turina, čovjek i arhitekt, Arhitektura, 1968, 99–100. — A. Pasinović, Vladimir Turina (katalog), Zagreb 1969. — Ž. Domljan, Arhitekt Vladimir Turina, ŽU, 1969, 9. — Ista, Poslijeratna arhitektura u Hrvatskoj, ibid., 1969, 10. — T. Premerl, Zdravstveni objekti i projekti hrvatske međuratne arhitekture, Arhitektura, 1975, 152–153. — Ista, Pobjeda moderne, Arhitektura, 1976, 156–157. — Arhitektura u Hrvatskoj 1945–1985, ibid., 1986, 196–199. — T. Premerl, Hrvatska moderna arhitektura između dva rata, Zagreb 1989. — D. Tišek, Arhitektonski natječaji u Splitu, Split 1994. Ž. D.

TURISTIČKA ARHITEKTURA, gradnja hotela, vila, pansiona i kampova, a potom i turističkih stambenih naselja i marina, namijenjenih gostima. Razvija se u XIX. st.; u poč. prevladava lječilišni i oporavni turizam pa se izgradnja smješta uglavnom uz ljekovita vrela u unutrašnjosti zemlje. U Daruvaru kraj dvorca izgrađenoga u XVIII. st. Jankovići u parku na rim. temeljima građe Antunovu kupku, a 1810–18. Ivanovu kupku. U drugoj pol. XIX. st. u Lipiku se u perivoju gradi kupalište i tzv. veliko svratište.

V. TURINA, Centar za zaštitu majke i djeteta u Zagrebu

